

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Suavitas sublata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

DE FICU. CAP. XXVIII.

Inchoavit honoratissime Domine, oliva apparatus nostrum, accessit uva, quæ plurimum forte attulit saturitatis: pro bellariis addere ficus libuit, ut si quid amaritudinis in oliva fuit, si acerbitas uva, quod nostri quippe Bellunensis cœli rigor eam plerûq; maturefcere non sinit, errorem omnino missus tertii suavitas emendet.

DULCEDO. CAP. XXIX.

DE ficu sane quicquam, quod magnam mihi affert admirationem, apud Horum Aegyptiam, Caprifico excepto, non invenimus: paucissima enim admodum ejus auctoris fragmenta temporis injuriam evicerunt. Apud Authores alios inter arbores primas celebratam passim comperimus: atque illud præcipuum ejus est hieroglyphicum, ut per eam dulcedo intelligatur, eaq; tam in gratia hominibus consuetudine, ac morum suavitatem, quam in cæteris rebus, quæ jucundæ amabilesq; sunt, ac voluptatis plene. Hinc illud apud Theocritum de suaviter cadente, καὶ ὅτι μὴ γὰρ ἰσχυρὰ τὸ πρῶτον, ἐμὲ δὲ γὰρ ἐπιβύβητος ἄριστος ἄριστος. Ab Ægilo vero dictum, quod ea sit ex Atheniensium tribubus, & suavissima Athenis ficus esse Dion etiam testatur. Ita vero ficus ad victus humani commoditatem nata, ut Hippoanax Poeta vetus eam auro prætulit, dum seazonte illo suo licentioso dicit:

Hinc illud Aristophanis in Vespiis cœno cœna, ficum cupit pro delicato victu usurpatur.

Idque forsitan propter famis condimentum ut Davimus ab Alexandro fuisse haustum aqua turbida suavisimum dixit. Judic. c. 9. Aram. l. 1. c. 71. Fici prodigijsa omnia.

Εἰ τις ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐκ δέμας πολλὰς
Καὶ σὺν βουῆ ἔδωκε τῆς ἀγῆρας
Κτὰν ἄλλοις τὴν ἀρετὴν ἄλλοις ἀγαθῶν:

Si quis domi recondat auri plurimum,
Ficusq; paucas, comparatque serculis
Duoque, tresve, indicabit illico
Auro domi præstare ficum plurimum.

Sane Φιλίστινους nonnulli appellant purioris mansuetiorisque vitæ duces. Harum vero commendationem auget summo opere Artaxerxis cognomento Macmonis testimonium, qui junioris Cypri frater fuisse fertur: is cum aliquando arrepta fuga commeatuq; direpto, coactus esset ficus, & chordæ eorum panem esitare, indoluisse fertur, ob regalem effluentiam apparatioreq; lautitias tantæ se voluptatis expertem tandiu fuisse. Quid vero quod ruta, sua satis insignis amaritudine, si juxta ficum feratur, delinquere, ut reliquis arboribus à quibus in imperium adscilcebatur, dominaretur. Ut vero alibi legimus in iisdem Divinis libris, justos & sanctos homines sub ficu requiescere perhibent, hoc est, tranquillam atq; suavem vitam agere. In veterum etiam numis suavitatis istiusmodi significatum observares. Nam in quodam, ficus est inter duos tumulos sita: unius tumuli inscriptio est. ΑΜΑΡΟΙ. Alterius ita detracta litera sunt, ut legere non poterim: puto tamen ex nota ΝΙΕΡΑ, quæ via domitia discernitur, ΝΕΚΤΑΡ esse debere: quasi ficus utriusq; vicem gerat. Sane conjectores inspectam in somnis ficum, albam præcipue, atq; suo tempore, bonorum multorum prælagium habent.

SUAVITAS SUBLATA. CAP. XXX.

NEque caruit omnibus ficus, quæ sublatam suavitatem extirpata significaret, eo præsertim tempore quo publica civium Ro. suavitas & dulce commercium: extincto Alexandro Severo, adempta est. Paulo enim ante quam is satis concederet, arbores fici tres, quibus tentoria Imperatoria adnexa erant, quæq; ficus eas ferebant quibus Alexandrinarum nomen est, subito ante illius tentorium prociderunt. Idem in Caprifico portentum in Messenios accidisse memorie proditum est. Nam cum illi sylvestrem ficum ἀπέρι appellarent, quos nos imitati sumus Caprificum appellantes, oraculum super excidio suo hujusmodi habuerunt:

Ἐπὶ τῆς ἀπέρις τὴν ἰδίαν ἰδίαν ἰδίαν ἰδίαν
Ὅτι τὸν αἰῶνα ἰδίαν ἰδίαν ἰδίαν ἰδίαν
Namq; Nedes simulac curvas Caper hausserit undas,
Tunc Messens vale, tibi enim gravis exitus instat.

Accidit

A Accidit vero ut Caprificus in Nedes fluvii ripa nata, ramos eo usq; declinarit, ut aquis profluentibus rami alluerentur: quod cum Thæoleus vates animadvertisset, instare dixit Messeniorum exitium ut oraculo Pythio prædictum fuerat. Rem tangit Pausanias, quarto. Sed cur ficum Idumæam dicere contemur, ad quam Aserior noster à Bethània rediens, fructum ex ea capturus accessit, famelicebat enim. verum cum fructum in ea nullum invenisset, arborem devovit, ne ullo unquam tempore fructum ferret. Sane mystice factum hoc, ut tam multa alia; nimirumq; ficus hæc populus Judaicus erat, ad quem famelicus Dominus venit; in quo cum nihil præter quandam speciem vitalem sine ullo profectu comperisset, cum in æternam perfidiam execratus est. Fructum enim ipse è synagoga quæsierat, quem nullum invenit; quia ea, ut inquit Gregor. folia legis habuit, sed fructum operis non habebat, de qua dictum ait Euthy. ab Abacunte, ficum fructum non allaturam. Quod vero per tres annos frustra quæsitus fuerit hic fructus; Eucherius tria vult tempora intelligi, ante legem, sub lege. & gratiæ tempore, quibus Judæi ipsi fuerint semper à Domini præceptionibus alieni, & nullum boni operis fructum protulerint. Eodem ritu quod ait Dominus Nathanaëli: *Cum esses sub ficu, vidi te: quippe cum in originali labe. Judæorum ritu confisteres, adieci animum ut te redirem.*

*Mat. 6. 17.
Mat. 6. 27.
Ficus Idumæa.
Naves cæcæ
quærit ad
didonem
morsu è fru-
tu cognosco
arborem.*

FATUITAS. CAP. XXXI.

Etycomorus aliquid habet hieroglyphicum, quam Zachæus inscendit: nam arbor ea cum sit ficus fatua, indicat eos, qui, ut Eucherius refert, mundi sapientiam humiliter sectati, eligunt, mox Dei sapientiam subtiliter aspiciere. Prudenter enim ait is, sycomorum ascendimus, si proinde eam que divinitus præcipitur, laudabilem & sapientem fatuitatem tenuerimus. Quid enim inter mortales insipientius, quam amissa non quærere, posse sola largiri, sapientibus relaxare, nullam pro acceptis injurias injuriam reddere, sed juxta præceptum Dominicum, in omnibus præstare patientiam?

*Zachæi sy-
comorus.*

CONTEMPTIBILIS. CAP. XXXII.

Cæterum quod ad opera ex ficu facta pertinet, Græci ficulneum pro imbecillo & contemnendo ponunt, quo significato Sermionibus apud Horatium:

*Serm. lib. 10.
Sat. 7.*

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:

hoc est, minimi pretii, minimiq; usus, de quo scilicet faber merito ambigeret, facere etne scamnum an simulacrum pudendum, Deum omnino despiciatissimum, nam fici materia paucissimis est, & iis admodum exiguis fabricis idonea. Eoq; spectat proverbium de Mandronis navi, quæ ficulnea fuerit: cum is notatur, quatenusissima olim re angustoque patrimonio despiciabilis, ad amplissimos honores emergerit, nihil tamen venerabilior habitus ob insolentiam importunamq; superbiam, qua sese intemperantius efferat. Nam Mandro, ut pleriq; alii, à remis ad imperium venit, neq; ob id tamen ullam assensus est auctoritatem. Ita deniq; veteres per ficinomen nullius frugis hominem, imbecillum & abjectum significabant: nam & Græci olim hunc *ἀργυροκόμοι*, dixere, ut apud Theocritum Ergatis, & apud Aristophanem sæpius invenias. Et nunc quoq; vulgus stupidos & ineptos, ficones appellat.

*oviniq; aut
Aristoph. in
Pinto Sicis
ovinos, De
um ficulneus
est nō cō,
nam, ali-
quam ficul-
neum sub-
virum, &
in Ficus
Sicis ovini-
q; lignum
ficulneum.*

BACCHUS SYCITES. CAP. XXXIII.

Iacedæmonii ficum à Baccho inventam opinantur, eaq; de causa eum Sycitem nomine, ut Sossibius tradit, coluere. Apud Naxios simulacra ejus nunc ex vite nunc ex ficu fieri solita sunt. Milichius nonnullis appellatus Bacchus, quod Milica pro Ficus nonnumquam accipiuntur. Et Dionysius præter vini amphoram, & vitem, quæ præferbatur, & præter hircum qui trahcbatur, cophinum etiam gestare mos erat, in quo carica forent: author in Moralibus Plutarchus.

PROGRESSIO. CAP. XXXIV.

VT vero ad folium revertamus, quod Thrion appellatur, progressionis olim signum fuit. Veteres aliquo profecturi ficulna folia suspendebant progressionis cæremonia, atq; ita sibi auspiciatum fore augurabantur. Ea autem de causa Thrion dicitur hujus arboris folium, ut interpretes Theocritiani cum veris-

*Ficus enim
folia ei sa-
era, propter
Sycen in fi-
critiani
cum veris-*